



Granskning av systematiskt kvalitetsarbete i vuxenutbildning

Rapport

Perstorps kommun

KPMG AB

2021-09-14

Antal sidor 13



Perstorps kommun

Granskning av systematiskt kvalitetsarbete i vuxenutbildning

2021-09-14

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Bakgrund	4
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	4
2.2	Revisionskriterier	4
2.3	Metod	5
3	Om kommunal vuxenutbildning och kvalitetsarbete	5
4	Resultat av granskningen	6
4.1	Styrning och organisation	6
4.2	Administrativa system	9
4.3	Samverkan	9
4.4	Återrapportering till nämnd	11
5	Slutsats och rekommendationer	12

1 Sammanfattning

Vi har av Perstorps kommuns revisorer fått i uppdrag att granska barn- och utbildningsnämndens ansvar för det systematiska kvalitetsarbetet inom kommunal vuxenutbildning. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Vuxenutbildningen är organiserad under en skolenhet benämnd Artur Lundkvist Utbildningscentrum. Enheten leds av en rektor. På plats erbjuds undervisning i svenska för invandrare, grundläggande- och gymnasial vuxenutbildning i ämnena engelska, matematik, samhällskunskap, svenska och svenska som andraspråk, samt yrkesvux med inriktning mot Vård och omsorg. Särskild utbildning för vuxna erbjuds av Perstorps kommun i samarbete med andra kommuner. Utbildning erbjuds också inom ramen för samverkan "Familjen Helsingborg" och på distans genom två externa anordnare, Hermods och NTI.

Vi bedömer att barn- och utbildningsnämnden bedriver ett kvalitetsarbete, men konstaterar att det är under utveckling och vi bedömer också att det finns åtgärder att vidta för att lagens krav på systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå ska anses uppfyllt för den kommunala vuxenutbildningen. Organisationen är i huvudsak tydlig och ändamålsenlig och det finns en rutin för kvalitetsarbetet som innehåller årshjul och fokusområden. I praktiken riktar sig dock nämndens intresse främst mot grundskola och förskola.

Vi bedömer att nämnden inte systematiskt styr kvalitetsarbetet inom vuxenutbildningen, även om nämnden under löpande arbetsår kan rikta fokus mot frågor som den vill ha särskilt belyst.

Vuxenutbildningen har tagit fram "*Rutiner för det systematiska kvalitetsarbetet på Vuxenutbildningen i Perstorps kommun*". Det systematiska kvalitetsarbetet bedrivs, enligt skolchefen, med stöd av tre administrativa system: Stratsys¹, Infomentor och Procapita. Sedan hösten 2019 används Stratsys för att ta fram kvalitetsrapporter. På SFI används också en lärplattform, Lunis.

Samverkan med både arbetsmarknadsenhet, arbetsförmedling och andra kommuner, särskilt "Familjen Helsingborg" upplevs av respondenterna som "tät och nära". Samverkan med andra kommuner regleras i avtal.

Ansvaret för det kommunala aktivitetsansvaret ligger sedan våren 2021 på vuxenutbildningen. Skolchefen menar att det har funnits brister i det kommunala ansvarstagandet. Rektor menar att samverkan inom kommunen kring elever inom aktivitetsansvaret är mycket god och även inom "Familjen Helsingborg" sker samverkan.

Av nämndens protokoll framgår att frågor om vuxenutbildningen har dryftats på nämnden vid fyra tillfällen mellan januari 2020 och juni 2021. Återrapportering av kvalitetsarbetet till nämnden bedömer vi inte redovisas systematiskt.

¹ Stratsys är ett företag som erbjuder digitala system inom bland annat verksamhetsplanering, uppföljning och analys.

2021-09-14

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att barn- och utbildningsnämnden bedriver ett kvalitetsarbete, men att det finns brister i systematik, planering, utvärdering och uppföljning av vuxenutbildningen som behöver åtgärdas för att lagens krav på systematiskt kvalitetsarbete ska uppfyllas.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi barn- och utbildningsnämnden

- att stärka det systematiska kvalitetsarbetet inom vuxenutbildningen både vad gäller analys av verksamhet och måluppfyllelse, dokumentation och hur ärendet handläggs av nämnden. Uppföljningen bör redovisas och analyseras per anordnare. (4 kap. 3, 5-7 §§ SkoL)
- att ta ett större ansvar för huvudmannens systematiska kvalitetsarbete, till exempel genom att utvärdera "särskilt utvalda områden och vissa prioriterade utvecklingsinsatser". (SKOLFS 2012:98, sid. 29) Vi bedömer att det kan finnas skäl att särskilt följa upp eventuella brister i verksamheten på grund av pandemin och utifrån vad som framkommer besluta om åtgärder.
- att analysera verksamhetens organisation i relation till befintlig budget och utifrån vad som framkommer fatta beslut som medför att verksamheten kan bedrivas inom ram.
- att särskilt följa upp kommunala aktivitetsansvarets verksamhet så att det bedrivs i enlighet med lagens intention samt dess måluppfyllelse och vid behov fatta beslut om åtgärder.

2 Bakgrund

Vi har av Perstorps kommuns revisorer fått i uppdrag att granska barn- och utbildningsnämndens ansvar för det systematiska kvalitetsarbetet inom kommunal vuxenutbildning.

Kommunens revisorer ser i risk- och väsentlighetsanalys att brister i kvalitetsarbete inom den kommunala vuxenutbildningen kan få negativa konsekvenser på hur kommunen i egenskap av huvudman bedriver sin verksamhet och att detta i sin tur kan försena de studerandes inträde på arbetsmarknaden.

Granskningen ingår i revisionsplanen för 2021.

2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Granskningens övergripande syfte är att bedöma om barn- och utbildningsnämnden bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med lag som omfattar planering, uppföljning och utveckling.

Följande revisionsfrågor ska besvaras:

- Finns en tydlig och ändamålsenlig organisation för det systematiska kvalitetsarbetet?
- Hur styr nämnden det systematiska kvalitetsarbetet?
- Hur och med vilka administrativa system bedrivs kvalitetsarbetet?
- Finns strukturerad samverkan med arbetsmarknadsenheten och andra kommuner?
 - Aktivitetsansvaret
- Hur ofta och på vilka sätt sker återrapportering av det systematiska kvalitetsarbetet till nämnden?

Granskningen avser barn- och utbildningsnämnden och omfattar kommunal vuxenutbildning.

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om verksamheten uppfyller

- kommunallagen (2017:725) 6 kap. 6 §,
- skollagen (2010:800) 4 kap. 3-7 §§ och
- tillämpbara interna regelverk, policyer och beslut.

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom studier av offentlig statistik, Skolinspektionens beslut och interna kommunala dokument samt genom intervjuer med barn- och utbildningsnämndens presidium, förvaltningschef tillika skolchef, vuxenutbildningens rektor, urval av lärare representerandes SFI, grundläggande och gymnasial vuxenutbildning samt yrkesvux Vård och omsorg. Studie- och yrkesvägledare kallades till intervju, men tjänsten har varit vakant och befintlig befattningshavare är nyss tillträdd, varför studie- och yrkesvägledare inte har intervjuats

Rapporten är faktakontrollerad av förvaltningschef och rektor.

3 Om kommunal vuxenutbildning och kvalitetsarbete

För vuxna omfattar skolväsendet idag en skolform, kommunal vuxenutbildning i vilken ingår vuxenutbildning på grundläggande- och gymnasial nivå, i svenska för invandrare sam särskild utbildning för vuxna på två nivåer.

Kommunal vuxenutbildning regleras i skollagens 20 kapitel. Målet för utbildningen "är att vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande". Syftet är att de ska "stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt främja sin personliga utveckling".

Utgångspunkten "ska vara den enskildes behov" av utbildning och när det gäller gymnasial nivå har "de som fått minst utbildning" prioriterats, men genom en lagändring som träder i kraft 1 juli 2021 kommer även elevernas behov att vara utgångspunkt vid prioritering. (20 kap. 2 § SkoL)

Att delta i vuxenutbildning på grundläggande nivå är en rättighet för en person över 20 år, som är bosatt i landet och "saknar sådana kunskaper som normalt uppnås i grundskolan" samt "har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. (20 kap. 11 § SkoL) Kommunen ska också aktivt arbeta för att motivera dessa personer att delta i utbildning. En person har rätt att delta i utbildning i svenska för invandrare från och med andra kalenderhalvåret det år han eller hon fyller 16 år, om han eller hon är bosatt i landet, och saknar sådana grundläggande kunskaper i svenska språket som utbildningen syftar till att ge. (20 kap. 31 §) "Den kommunala vuxenutbildningen i svenska för invandrare består av tre olika studievägar, 1, 2 och 3 samt fyra olika kurser, A, B, C och D. Studieväg 1 utgörs av kurserna A, B, C och D, studieväg 2 av kurserna B, C och D och studieväg 3 av kurserna C och D. De olika studievägarna riktar sig till personer med olika bakgrund, förutsättningar och mål. Studievägarna visar på vilken ingångskurs och progressionstakt som är lämplig. En elev påbörjar sina studier inom den studieväg och på den kurs inom studievägen som bäst passar hans eller hennes individuella förutsättningar. Kunskapskraven för en kurs är desamma oavsett studieväg. Studieväg 1 vänder sig i första hand till personer med mycket kort studiebakgrund och studieväg 3 till dem som är vana att studera."²

När det gäller gymnasial vuxenutbildning äger vuxna som inte har uppnått grundläggande behörighet till högskoleutbildning samt vuxna som behöver uppnå

² <https://www.skolverket.se/undervisning/vuxenutbildningen/komvux-svenska-for-invandrare-sfi/laroplan-for-vux-och-kursplan-for-svenska-for-invandrare-sfi/kursplan-for-svenska-for-invandrare-sfi>, 2021-08-25, kl. 08:15

särskilda behörigheter för att påbörja högskoleutbildning på grundnivå rätt att gå en utbildning på gymnasial nivå för att erhålla sådan behörighet.³

Särskild utbildning för vuxna på grundläggande nivå är en rättighet som hemkommunen ansvarar för att berättigade eleverna får. (20 kap. 11a § Skoll) För särskild utbildning på gymnasial nivå gäller att kommunen ska erbjuda utbildning och sträva mot att erbjuda utbildning som motsvarar efterfrågan och behov. (20 kap. 16 § Skoll)

För kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå gäller att hemkommunen aktivt ska verka för att nå de vuxna i kommunen som har rätt att delta och att motivera dem att delta. (20 kap. 10 § 2 st.) Samma sak gäller för kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (20 kap. 29 §) För gymnasial nivå gäller att kommunen ska informera om möjligheterna till utbildningen och verka för att vuxna deltar. (20 kap. 17 § Skoll)

Bestämmelser om systematiskt kvalitetsarbete i förskola och skola finns i 4 kap. skollagen. I lagen framgår att arbetet ska bedrivas på huvudmannanivå och bestå av planering, uppföljning och utveckling. Arbetet ska utgå från målen för verksamheten som formuleras i lag, förordningar och andra styrdokument. Det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå ska bygga på verksamheternas kvalitetsarbete. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

4 Resultat av granskningen

4.1 Styrning och organisation

I Perstorps kommun ligger ansvaret för vuxenutbildningen enligt kommunfullmäktiges reglemente på barn- och utbildningsnämnden.⁴ Till stöd i arbetet har nämnden barn- och utbildningsförvaltningen som leds av en förvaltningschef tillika skolchef. Förvaltningens arbete utgår från läsårsvis fastställda verksamhetsplaner. I verksamhetsplan ht20/vt21 skrivs inget om vuxenutbildningen.

Vuxenutbildningen är organiserad under en skolenhet benämnd Artur Lundkvist Utbildningscentrum. Enheten leds av en rektor. På plats erbjuds undervisning i svenska för invandrare, grundläggande- och gymnasial vuxenutbildning i ämnena engelska, matematik, samhällskunskap, svenska och svenska som andraspråk, samt yrkesvux med inriktning mot Vård och omsorg. Särskild utbildning för vuxna erbjuds av Perstorps kommun i samarbete med andra kommuner.⁵

Utbildning erbjuds också inom ramen för samverkan "Familjen Helsingborg"⁶ och på distans genom två externa anordnare, Hermods och NTI. Rektor gör uppföljningar av enskilda elevers studier.

³ <https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/ratt-behorighet-och-antagning-till-komvux-pa-gymnasial-niva>, 2021-08-25, kl. 08:30

⁴ Reglemente för barn- och utbildningsnämnden, antaget av kommunfullmäktige 2018-09-19

⁵ Ibid.

⁶ <https://www.perstorp.se/barnochutbildning/alundkvistutbildningscentrum/yrkesvuxyrkessfiocsharvux.4.61780eb015c1403d634789.html>, 2021-08-16, kl. 11:00

Perstorps kommun

Granskning av systematiskt kvalitetsarbete i vuxenutbildning

2021-09-14

I intervjuer med politiska företrädare och tjänstepersoner framgår att Perstorps kommun i hög grad är beroende av samverkan med andra parter, primärt andra kommuner. I intervjuer framgår att nämndens presidium inte känner till vilka avtal som eventuellt finns med andra parter. Det är rektor som skriver under och ansvarar för avtal med externa parter.

Rektor framför att den begränsade tjänstepersonsresurs som finns för vuxenutbildningen lägger mycket kraft på att bedöma inkommande ansökningar och besluta om mottagande. Med administration arbetar tre personer: rektor, administratör och studie- och yrkesvägledare. Den sistnämnda tjänsten har varit vakant och en ny person har precis tillträtt. Studie- och yrkesvägledaren har ett stort nätverk och samarbetar bland annat med grundskola, gymnasieskola och arbetsmarknadsenhet.

Vid Skolinspektionens senaste regelbundna tillsyn, höstterminen 2018, konstaterades att det inte framkommit annat än att kommunen uppfyllde författningarnas krav.⁷

Skolinspektionen genomförde 2018 även en kvalitetsgranskning av flexibilitet och individanpassning vid vilken ett par utvecklingsområden identifierades. Det gällde dels att huvudmannen och rektor säkerställer att "utbildningen organiseras och anpassas efter elevers behov och förutsättningar" med avseende på "elevers möjlighet att välja studieform och tidpunkt för när studier kan påbörjas och avslutas", dels att lärarna erbjuder kompetensutveckling med inriktning mot vuxnas lärande.⁸ I uppföljningsbeslutet 2019-04-05 ansågs vidtagna åtgärder tillräckliga.⁹

Nämndens ordförande påtalar att det systematiska kvalitetsarbetet är en prioriterad fråga för nämnden. Av nämndens protokoll framgår att kommunen erhåller stöd från Skolverket inom ramen för "Samverkan för bästa skola". Insatsen riktar sig till skolhuvudmän som Skolverket bedömer har skolor med "låga kunskapsresultat och som bedöms ha svåra förutsättningar att förbättra elevernas resultat på egen hand"¹⁰. Insatsen riktar sig inte till huvudmän för vuxenutbildning, men då barn- och utbildningsnämnden även ansvarar för andra skolformer kan den kompetensutveckling som huvudmannen erbjuder inom området även stärka kvalitetsarbetet inom vuxenutbildningen, menar nämndens ordförande. Av nämndens protokoll 2021-05-18 framgår att nämndens ledamöter under hösten 2021 ska få ta del av kompetensutveckling gällande det systematiska kvalitetsarbetet. Sedan våren 2020 har pandemin påverkat nämndens förutsättningar att arbeta, menar nämndens ordförande. Flera sammanträden har ställts in och det har påverkat kvalitetsarbetet.

Vuxenutbildningen har tagit fram "*Rutiner för det systematiska kvalitetsarbetet på Vuxenutbildningen i Perstorps kommun*". Befintlig version gäller 2020/2021. Av dokumentet framgår att kvalitetsarbetet bedrivs löpande under året. Vad gäller samtliga elevers måluppfyllelse följs dessa upp terminsvis och redovisas för förvaltningschefen. "Kunskaper, bedömning och betyg" analyseras årligen i arbetslag, av rektor och på förvaltningsnivå. Resultaten återges nämnden, enligt rutinen. Åtterrapporering ska

⁷ Dnr43-2018:6698, 2019-02-08, Skolinspektionen

⁸ Dnr 400-2017:10217, 2018-10-16, Skolinspektionen

⁹ Dnr 400-2017:10217, Skolinspektionen

¹⁰ <https://www.skolverket.se/skolutveckling/leda-och-organisera-skolan/samverkan-for-basta-skola>, 2021-08-16, kl. 14:00

2021-09-14

göras i en sammanställd kvalitetsrapport i samband med årsbokslutet.¹¹ En sådan kvalitetsredovisning har inte kunnat förevisas oss i granskningen.

Nämnden har inte beslutat om några särskilda frågor att följa upp för vuxenutbildningen, men skolchefen menar att fokus nu allmänt ligger på trygghet och studiero samt kunskapsresultat. Rektor lyfter även fram frågan om avhopp. Nämndens presidium menar att verksamheten måste identifiera och avgöra vilka frågor som särskilt behöver följas upp. Av "Analys av måluppfyllelsen SFI" för vårterminen 2019 framgår att förvaltningsledningen har satt som mål att 80 procent av eleverna ska uppnå godkända resultat efter en termins studier. Av dokumentet framgår att målet uppnåddes för kurs B och kurs C våren 2019.

Av eleverna på grundläggande och gymnasial vuxenutbildning samt yrkesvux uppnådde över 87,5 procent målen för kurserna. Särskilt hög var måluppfyllelsen inom vård och omsorg.

Vårterminen 2020 genomfördes en enkät med elever inom vuxenutbildningen som berörde elevernas syn på delaktighet och trygghet. Resultatet sammanställdes och analyserades översiktligt av rektor samt redovisades för nämnden vid sammanträdet i april 2020.¹²

Intervjuade lärare följer kontinuerligt i ämneskonferenser och SFI-möten upp elevernas progression på individnivå. Rektor deltar vid dessa möten. Två gånger per år görs aggregerade sammanställningar som analyseras. Frågan om avhopp är en aspekt som analyseras. Åtgärder vidtas vid brister så gott det går, men det finns mer att göra som kräver insatser från nämndens sida. Det handlar om mer resurser för att kunna ge elever i behov av stöd det särskilda stöd som de behöver av till exempel speciallärare och talpedagog. För yrkesvux efterfrågas ett metodrum. En åtgärd som också skulle stärka förutsättningar för kompetensutveckling av befintlig personal, enligt lärare.

Nämndens politiker konstaterar att de resurser som avsätts till vuxenutbildningen inte motsvarar kostnaderna. Verksamheten går årligen med underskott. Skolchefen framför att de medel som avsätts för vuxenutbildningen räcker för att ansvaret ska kunna tas, men att befintlig organisation med verksamhet i egen regi inom både SFI, grundläggande- och gymnasial vuxenutbildning är kostsam.

Bedömning

Vi bedömer att barn- och utbildningsnämnden bedriver ett kvalitetsarbete, men att det brister i systematik vad gäller planering, uppföljning och utveckling av vuxenutbildningen. Nämnden styr inte systematiskt kvalitetsarbetet inom vuxenutbildningen, även om nämnden under löpande arbetsår kan rikta fokus mot frågor som den vill ha särskilt belyst. Med en systematik i analys och val av fokusområden samt i dokumentation och redovisning skulle kvalitetsarbetet kunna stärkas och resultaten lättare följas upp över tid.

Organisationen är i huvudsak tydlig och ändamålsenlig och det finns en rutin för kvalitetsarbetet som innehåller årshjul och fokusområden. I praktiken riktar sig dock

¹¹ Enligt "Analys av måluppfyllelsen SFI, Artur Lundkvist utbildningscentrum vt-19"

¹² Barn- och utbildningsnämnden 2020-04-08 § 21

nämndens intresse främst mot grundskola och förskola. Vi konstaterar att vuxenutbildningen inte kan bedrivas inom ram, vilket innebär att nämnden bör se över befintlig organisation, omfördela medel och/eller begära ytterligare anslag.

4.2 Administrativa system

Det systematiska kvalitetsarbetet bedrivs, enligt skolchefen, med stöd av tre administrativa system: Stratsys¹³, Infomentor och Procapita. Sedan hösten 2019 används Stratsys för att ta fram kvalitetsrapporter.

Lärarna registrerar frånvaro och betyg i Procapita. De upplever att systemet fungerar väl och att uppgifterna i systemet kan hämtas ut för analys. På SFI används också en lärplattform, Lunis, för det kontinuerliga arbetet mellan lärare och elever. Lärarna använder sig inte av Infomentor eller Stratsys.

”Kunskaper, bedömning och betyg” redovisas i Stratsys i verksamhetsplan och halvårsbokslut. Halvårsbokslutet ska årligen vara klart den 10 augusti och verksamhetsplanen, som är framåtsyftande, den 14 augusti. I Stratsys redovisas även nationella prov. Skolchefen upplever att Stratsys fungerar väl, men att handhavandet av systemet fortfarande är under utveckling. Den politiska nivån använder inte systemet i så hög grad.

Bedömning

Vi bedömer att kommunen har ändamålsenliga digitala system för uppföljning. Som vi nämnde i bedömningen ovan är det dock avgörande att systematiken i kvalitetsarbete för vuxenutbildningen tydliggörs. Det gäller både vad som särskilt ska följas upp och hur resultatet av redovisningar och analys används. Användningen av det digitala verktyget Stratsys används inte enligt vår bedömning till sin fulla potential.

4.3 Samverkan

Av bilaga till vuxenutbildningens rutiner för det systematiska kvalitetsarbetet framgår att samverkan med bland annat arbetsmarknadsenhet och arbetsförmedling är en fråga som följs upp. Rektor ska enligt bilagan ange hur samverkan säkerställs. För år 2020 finns ingen skriftlig dokumentation, men för 2019, då frågan om säkerställande om samverkan var något annorlunda formulerad framgick ”en tät och nära samverkan med Familjen HBG, AME, AF och integrationen”.

I intervju med nämndens presidium framkommer att nämnden inte är insatt i vilket samarbete som sker med arbets- och näringslivet. Nämndens ordförande menar att samverkan inom ”Familjen Helsingborg” är mycket bra och ger Perstorps kommuns medborgare tillgång till ett stort utbud av utbildningar. Nämnden är dock inte involverad i de avtal som skrivs.

¹³ Stratsys är ett företag som erbjuder digitala system inom bland annat verksamhetsplanering, uppföljning och analys

4.3.1 Arbetsmarknadsenhet/Arbetsförmedling

Vilket framgick ovan upplevs samverkan vara "tät och nära" med både arbetsmarknadsenhet och arbetsförmedling. Intervjuade lärare instämmer. SFI-lärarna möter också tjänstepersoner från socialtjänsten ungefär två gånger per termin.

För utbildningen inom vård och omsorg är kontakterna med arbetslivet avgörande. Intervjuad lärare tycker att vuxenutbildningen har ett nära och välfungerande samarbete med chefer inom den kommunala vård och omsorgen. Inom ramen för Vårdcollege gör eleverna också praktik på sjukhusen i Hässleholm och Helsingborg

Av det interna dokumentet "*Analys av måluppfyllelsen SFI, Artur Lundkvist utbildningscentrum vt-19*" framgår att samverkan med arbetsförmedlingen behöver förstärkas för att avhoppet från SFI ska minska. Intervjuad lärare kan se att samverkan med arbetsförmedlingen har försämrats under de senaste åren. Arbetsförmedlingen har genomgått en organisationsförändring och de kontinuerliga mötena mellan lärare och tjänsteperson i frågor som berör enskilda ärenden har försvunnit. Idag är det bara rektor som träffar arbetsförmedlingen. Även läraren menar att samverkan måste stärkas för att avhoppet från SFI ska minska.

4.3.2 Andra kommuner

Då Perstorps kommun är en förhållandevis liten kommun erbjuds utbildningar inom vuxenutbildningen tillsammans med andra kommuner, främst i nordvästra Skåne inom ramen för "Familjen Helsingborg"¹⁴. Elever i dessa kommuner ges möjlighet att fritt söka de kurser som erbjuds. Det skrivs inga avtal på individnivå och ersättningen till anordnaren motsvarar självkostnadspris, enligt skolchefen.

För att säkra kompetensförsörjningen inom vård och omsorg och för att erbjuda utbildning med hög kvalitet har Perstorps kommun skrivit under samverkansavtal med Vård- och omsorgscollege Nordöstra Skåne. Samverkansavtalet gäller i fyra år från och med den 1 juli 2021.

4.3.3 Aktivitetsansvaret

Ansvar för det kommunala aktivitetsansvaret har tidigare tilldelats arbetsmarknadsenheten, som i sin tur har haft sin tillhörighet under olika nämnder, först socialnämnden, sedan barn- och utbildningsnämnden och nu kommunstyrelsen. Sedan våren 2021 är aktivitetsansvaret flyttat från arbetsmarknadsenheten till vuxenutbildningen. Skolchefen menar att det har funnits brister i det kommunala ansvarstagandet. Han menar att aktiviteternas syfte inte har haft det fokus som lagen kräver, det vill säga att verka för att ungdomarna ska återgå i utbildning.

Enligt skolchefen samverkar vuxenutbildningens rektor med skolchefen, studie- och yrkesvägledare på grundskolan och arbetsmarknadsenheten vad gäller det kommunala aktivitetsansvaret. Rektor menar att samverkan inom kommunen kring elever som omfattas av aktivitetsansvaret är mycket god och även inom "Familjen Helsingborg" sker samverkan.

¹⁴ Verksamhetsplan ht20/vt21, Barn- och utbildningsnämnd, sid. 5

Perstorps kommun

Granskning av systematiskt kvalitetsarbete i vuxenutbildning

2021-09-14

Av Barn- och utbildningsnämndens protokoll den 23 mars 2021 framgår att nämnden beslutar "att för Perstorps kommuns del rikta medel till Artur Lundkvist Utbildningscentrum för tillfällig förstärkning och finansiering av en tjänst för kommunala uppföljningsansvaret (KAA) samt till den myndighetsutövning och information som krävs kring uppdraget". Enligt rektor finansieras en tjänst på 40 procent av medel från skolmiljarden¹⁵.

Bedömning

Samverkan med andra kommuner gör att Perstorps kommuns medborgare kan erbjudas ett brett utbud av kurser inom kommunal vuxenutbildning. En specifik yrkesutbildning erbjuds på plats i samverkan andra kommuner. Vård- och omsorgsutbildningen ger eleverna goda förutsättningar för att efter utbildningen få ett arbete, samtidigt som utbildningen är ett led i kommunens kompetensförsörjning inom området vård och omsorg.

Föreliggande granskning har inte till syfte att bedöma kommunens ansvar för det kommunala aktivitetsansvaret. Vi konstaterar att organisationen nyligen är förändrad och att ansvaret är flyttat till barn- och utbildningsnämnden. Samverkan mellan barn- och utbildningsförvaltningen och arbetsmarknadsenheten bedömer vi utifrån våra intervju svar vara god. Det är dock inte säkerställt att verksamheten har bedrivits ändamålsenligt och effektivt utifrån uppdragets syfte.

4.4 Återrapportering till nämnd

Vi har i granskningen läst igenom samtliga protokoll från januari 2020 till och med juni 2021. Av genomgången framgår att ärenden¹⁶ kopplade till vuxenutbildningens verksamhet och måluppfyllelse har behandlats enligt nedan:

- 2020-04-28 "Artur Lundkvist Utbildningscentrums arbete kring att förhindra kränkningar har gett resultat och fler känner till skolans likabehandlingsplan."
- 2020-12-15 "SFI och vuxenutbildningen ser inte ut att lyckas nå en budget i balans utan pekar i dagsläget mot ett underskott för helåret."
"ALUC, vuxenutbildningen har tittat på nya lokaler."
- 2021-05-18 "ALUC SFI; lyft samverkan med Klippan"
- 2021-06-15 "För vuxenutbildningen har det varit svårare att behålla elever under distansundervisningsperioden och för SFI fortsätter intäkterna att minska även i år, vilket gör att vuxenutbildningen prognostiserar med ett underskott om 1 000 tkr." Nämnden beslutar "att kalla rektor Lisbeth Reimers till Barn- och utbildningsnämndens möte i augusti för att informera om finansieringen kring SFI samt dess organisation".

¹⁵ "För att möta den utmaning som covid-19-pandemin medför beslutade regeringen att förstärka det statliga stödet till skolväsendet med 1 miljard kronor 2021." "Skolorna behöver inte ansöka om pengarna, utan de betalas ut till alla kommuner. Sedan är det upp till varje kommun att själv bestämma hur pengarna ska användas för att trygga barnens rätt till utbildning."

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/statsbidrag/extra-skolmiljard>, 2021-08-20, kl. 09:15

¹⁶ Ärenden kopplade till pandemin har inte tagits upp.

Av nämndens protokoll framgår inte explicit att vuxenutbildningens kvalitetsrapport har redovisat, diskuterats eller varit föremål för beslut. Av uppgift från utvecklingsledaren finns inga dokument från verksamhet vid Artur Lundkvists Utbildningscentrum bifogat nämndens handlingar med undantag av ärendet om kränkningar med mera den 28 april 2020.

Bedömning

Vi konstaterar att nämnden med jämna mellanrum får återkoppling från vuxenutbildningen. Vi bedömer dock att det är en brist att frågan om systematiskt kvalitetsarbetet inom vuxenutbildningen årligen eller på annat sätt som nämnden beslutar inte behandlas av nämnden i en egen ärendepunkt.

5 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att barn- och utbildningsnämnden bedriver ett kvalitetsarbete, men att det finns brister i systematik, planering, utvärdering och uppföljning av vuxenutbildningen som behöver åtgärdas för att lagens krav på systematiskt kvalitetsarbete ska uppfyllas.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi barn- och utbildningsnämnden

- att stärka det systematiska kvalitetsarbetet inom vuxenutbildningen både vad gäller analys av verksamhet och måluppfyllelse, dokumentation och hur ärendet handläggs av nämnden. Uppföljningen bör redovisas och analyseras per anordnare. (4 kap. 3, 5-7 §§ SkoL)
- att ta ett större ansvar för huvudmannens systematiska kvalitetsarbete, till exempel genom att utvärdera "särskilt utvalda områden och vissa prioriterade utvecklingsinsatser". (SKOLFS 2012:98, sid. 29) Vi bedömer att det kan finnas skäl att särskilt följa upp eventuella brister i verksamheten på grund av pandemin och utifrån vad som framkommer besluta om åtgärder.
- att analysera verksamhetens organisation i relation till befintlig budget och utifrån vad som framkommer fatta beslut som medför att verksamheten kan bedrivas inom ram.
- att särskilt följa upp kommunala aktivitetsansvarets verksamhet så att det bedrivs i enlighet med lagens intention samt dess måluppfyllelse och vid behov fatta beslut om åtgärder.



Perstorps kommun

Granskning av systematiskt kvalitetsarbete i vuxenutbildning

2021-09-14

Datum som ovan

KPMG AB

Joakim Nertyk
*Certifierad kommunal revisor,
specialist*

Sofie Oldfield
*Certifierad kommunal revisor,
kundansvarig*

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.